

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazeta“ ese:
Joi'a si Duminica.

Pretulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu
28 franci.

Anulu XLII.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru facare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 61.

Joi, 2 | 14 Augustu

1879.

Brasiovu, 1/13 Augustu.

Orasiulu nostru s'a bucuratu eri de presentia dnoaru inalti óspeti, a carora intalnire este sub impregiarile actuale de mare insemnatate politica. Acesti óspeti au fostu: Alteti'a S'a regala Domnitoriulu Romaniei Carolu I si Inaltimea S'a imperiale Archiducele Albrecht, care a sositu in conuarea caletoriei sale de inspectiune inca de Luni a Brasiovu. Domnitoriulu Carolu a venitu pēna aci inaintea Archiducelui, care a fostu esprimitu dorinti'a a visitá pe Mari'a S'a Regala la palatulu seu de véra din Sinaia.

Relatiunile dintre Austro-Ungari'a si Romani'a dela 1866 incóce, de candu s'a suitu pe tronu principelui Carolu de Hohenzollern, multu timpu nu au fostu cele mai bune, ba din contra de multe ori erau fórté incordate. Vien'a privea cu ócreare ingrigire la tier'a, a caruia domnitoriulu erá unu membru alu casei regale prussiane. Principele Carolu, se dicea pe atunci, va fi unu instrumentu alu planurilor ambitiosului cancelariu Bismarck si in calitatea acést'a va poté prepará multe dificultati statului vecinu austriacu. De atunci s'au schimbatu multe si cu ele si relatiunile acestoru doue state.

Pe timpulu resbelului russo-romano-turcescu diplomati'a austro-ungara privea inca cu neincredere la atitudinea Romaniloru, dupa resbelu inse, multiamita vitejiei ostasiloru romani si lealitatii guvernului princiaru, situatiunea s'a schimbatu cu inversire in favorulu Romaniei. Barbatii de statu austro-ungari vediura, cá s'au insielatu in presumerile lor, cá Romanii nu erau unu poporu lasu si vicleanu, cá nici Domnitoriulu nici guvernulu seu nu erá capabilu de a se face instrumentu Russei séu alu Prusso-Germaniei. Se dice, cá comitele Andrásy vediendu ajutoriulu insemnatu ce l'au datu Romanii ostiriloru russe pe campulu de lupta, ar' fi esclamatu: „De ce nu am sciut'o eu acést'a mai inainte!“

Era naturalu, cá tocmai primulu soldatu alu Majestatii Sale, invingētoriulu dela Custozza, archiducele Albrecht, se nu remana nemiscatu la audiulu fapteloru eroice ale armatei romane si ale bravului ei Capitānu. Si nu numai in calitatea s'a de beliduce, dér' si cá generalissimu alu armatei austro-ungare, archiducele, a trebuitu se castige simpatia pentru Romani, cáci elu ii cunosea fórté de aprópe si nu numai odata a avutu ocaziunea a admirá bravur'a si devotamentulu lor. Intielegemu aci pe acei Romani de sub gloriosulu sceptu alu dinastiei habsburgice, cari s'au luptatu sub conducerea valorosului archiduce.

Nu de multu a intrebuintiatu ocaziunea betranulu archiduce, spre a se esprima fačia de studentii romani din Vien'a in modu fórté recunoscētoriu asupra bravurei soldatului romanu, dér' archiducele a mai laudatu inca pe Romanu, pentru cá este fidelu si lealu. Avendu odata acést'a convictiune despre caracterulu poporului nostru si vediendu-o confirmata si prin atitudinea Romaniloru de dincolo, archiducele a trebuitu se 'si dica, cá Austro-Ungari'a nu poté avé unu aliātu mai bunu si mai fidelu, decātu 'i ar' fi Romani'a.

Visit'a archiducelui Albrecht la Sinaia este o confirmare factica eclatanta a buneloru si intimeru relatiuni ce exista astadi intre Austro-Ungari'a si Romani'a, ea nu este numai unu omagiu adusu de cátra unu bravu beliduce unu altu beliduce, care intrunesce asemeni calitati, ci are si o importantia mare politica.

Relatiunile dintre monarchi'a nóstra si statulu vecinu romanu au trebuitu se devina mai bune din momentulu candu Austro-Ungari'a a inceputu se puna pretiu si pondu mai mare pe aceste relatiuni si astadi in adeveru cá situatiunea politica recere cea mai strinsa si sincera aliantia intre aceste doue state.

Austro-Ungari'a a si devenitu in faptu in cestiunile capitale ale dilei, aceea a Evreiloru si a Arab-Tabiei, o mediocitóre binevoitóre in favorulu Romaniei si este numai de doritu cá acést'a apropiere se aduca si fructele sale dorite.

O aliantia strinsa intre Austro-Ungari'a si Romani'a va avé inca si o alta urmare buna. Ea va trebui se contribuie si la usurarea sórtei Romaniloru din monarchia. Noi celu puçiuu nu ne potemu inchipui, cá aceste doue state se traiésca in amicitia si totusi cele trei milióne de Romani din monarchia se remana reduse la o esistencia de eloti.

Cronic'a evenimenteloru politice.

In 9 si 10 a lunei curente s'au intalnitu imperatulu Franciscu Iosifu cu Wilhelm alu Germaniei la Gastein, imbraçiosandu-se, cumu se anuntia, cu cea mai mare cordialitate. Ce au vorbitu monarchii impreuna nu se scie, un'a inse a audit'o corespondentulu lui „Pester Ll.“ si este destulu de importanta spre a fi reproducu si de noi. Imperatulu Franciscu Iosifu se fi disu adeca in 9 dimineatia cátra printii Schwarzenberg si Rohan: „Ve aducu domniloru scirea imbucuratóre cá in Reichsrathulu viitoriu va fi reprezentata tóta Boemi'a.“

Catastrofa dela Seraievo se discuta acuma in tóte foile austro-ungare. Cu cátu mai multe detalieri aflamu despre teribilulu focu — scrie „Deutsche Ztg.“, cu atātu mai justificata este parerea, cá in casulu de fačia avemu de a face cu-onenocire, care si in privinti'a politica va avé consecintiele sale departe batatóre. In adeveru cu nimicirea Seraievului, s'au maritu numai dificultatile ocupatiunei. Masse colossale de proviantu, destinate pentru aproviziunarea trupeloru s'au prefacutu in cenusia. Multe acte privitóre la administrarea tierii au arsu. Dér' nu exista nici o nenocire atātu de mare, cá oficiosii se nu faca capitalu din ea pentru politic'a guvernului. Asia sustiene unulu din organele guvernului, cá foculu dela Seraievo va contribui la chiarificarea positiunei monarchiei in tierile ocupate, cáci Austri'a, care e datóre a reedificá Seraievulu, nu póte cheltui pentru scopulu acést'a nimicu, pēna nu se va sci in posesiunea sigura a provinciiloru. Aneciuniunea Bosniei si a Herzegovinei va esi dér' cá unu sphyux din cenusi'a Seraievului. — Ne indoimu fórté, cá prin aneciune situatiunea Austro-Ungariei in acele provincii ar' poté deveni mai suportabila si esperiinti'a de pēna acuma chiaru ne face se credemu mai multu contrariulu. Diuaruulu „Pester Lloyd“ este mai multu pessimistu, candu scrie: „Arderea Moscovei, a gonitu pe Napoleon din Russi'a, arderea Seraievului trebuie se faca pe Andrásy a se retrage — voru dice multi. Dér' noi amu trage din catastrofa Seraievului o alta invetiatura, aceea adeca, cá cu nou'a nóstra politica orientala ne amu pusu pe unu terenu, pe care efectele intemplerii órbe sunt prepotente, de aceea avemu lipsa de-o mesura dupla de capacitate, de prevedere, seriositate politica si de putere materiale spre a ne sustiené positiunea cu onóre.“

Se vede cá comitele Andrásy nu este barbatulu acel'a de statu care se intrunésca tóte acele conditiuni, cáci totu „Pest. Ll.“ anuntia, cá a aflu din isvoru demnu de creditu, cá comitele Andrásy se va retrage definitivu dela conducerea afaceriloru straine si cá calatori'a s'a la Terebes este a se intielege in sensulu unei retrageri, nu in sensulu unui congediu. In cas'a lui Andrásy din Bud'a se si facu pregatiri pentru cá comitele se póta locu peste érna intr'insa.

Chiaru se nu se adeverésca pentru momentu scirea despre repasirea ministrului nostru de esterne, ea este fórté importanta fiindu-cá dovedesce, cá comitele Andrásy in adeveru se clatina tare si cá

in curēndu nu va mai poté se resiste opositiunei ce se face in contra-i.

Cestiunea Arab-Tabiei este earasi la ordinele dilei si diplomati'a isi dá silintia spre a-o resolvá cátu mai curēndu. Russi'a a cerutu adeca cá comisiunea insarcinata cu regularea fruntariiloru se se intrunésca inca odata la fačia locului, spre a modificá decisiunea primitiva alegēndu unu punctu mai favorabilu pentru construirea unui podu peste Dunare. Din partea Austro-Ungariei s'a facutu in privinti'a acést'a propunerea, cá comisiunea se esamineze unu punctu anumitu situatu in partea ostica a teritoriulu Silistriei, care ar' fi favorabilu pentru construirea podului; Austro-Ungari'a, n'are se obiecteze nimicu in contra alegerei acestui punctu, déca asiediarea podului acolo nu ar' causá pré multe spese Romaniei. Comitele Andrásy este dér' aplecatu a cedá cererei Russei cá se se revisuésca decisiunile comisiunei luate deja cu 6 voturi contra unuia; propunerea austriaca se departéza inse de pretensiunile Russei in doue privintie: Austro-Ungari'a nu consente la aceea, se se ié decisiuni numai cu unanimitate de voturi si crede, cá simpl'a maioritate este suficiente, in fine refusa Austri'a de a dá instructiuni anumite si stricte reprezentantului seu, din motivu, cá asemeni instructiuni strinse ar' prejudecá numai solutiunei cestiunei.

„N. W. Tgbl.“ anuntia, cá Itali'a si Franci'a au consimtitu la propunerea facuta de cátra cabinetulu austriacu in urm'a notei circulare a Russei si diuarului „Polit. Corr.“ i se telegraféza cu dat'a 9 Augustu a. c. dela Petersburg, cá si Russi'a este decisa, a consenti la modificarea propuneriloru russe in sensulu propunerii guvernului austro-ungaru. Astfelu se spera, cá déca Russi'a se va supune la decisiunea maioritatii comisiunei de delimitare a fruntariiloru din Balcani, cestiunea fortului Arab-Tabi'a, va fi resolvata fara mari greutati. Dupa noi inse nu ajunge, cá acést'a cestiune se fia numai resolvata p'aci incolo intru unu modu óre-care, ci este inainte de tóte de lipsa cá se fia resolvata bine. Cáci pentru ce ar' fi datu Europ'a Romaniloru Dobrogea, déca nu le-ar' dá totodata posibilitatea de a stá in comunicatiune directa si constanta cu ea, construindu unu podu peste Dunare la unu locu favorabilu? Anevoie se va aflá inse unu altu punctu corespundietoriu, a-fara de celu adjuccatu mai antaiu de comisiune si pretinsu de Romani.

Despre convorbirea ce a avut'o ministrulu de esterne romanu, Boerescu cu comitele Andrásy in cestiunea Evreiloru i s'a scrisu dela Vien'a diuarului francesu „Temps“ urmatórele:

„Boerescu dechiará cá guvernulu romanu este gata, de a primi in constitutiune principiulu articlului XLIV alu tractatului dela Berlin despre egal'a indreptatire a Evreiloru in loculu articlului VII alu constitutiunii romane. Dér' apoi se remana in voi'a guvernului romanu, cumu se esecuteze dispositiunile tractatului dela Berlin. Boerescu se basá pe aceea, cá tractatulu dela Berlin pronuntia numai principiulu egalei indreptatiri, déra nu cuprinde nici o dispositiune care se deoblige pe guvernulu romanu in ce modu se esecuteze acestu principiu, dupa ce chiaru congressulu din Berlin a respinsu propunerile facute de plenipotentiarulu italianu Launay pentru resolvarea definitiva a cestiunii Evreiloru si s'a marginitu numai se stabilésca principiulu. Guvernulu romanu este necesitatu a respinge impartirea Evreiloru in categorii, cumu au cerut'o marile poteri. Acést'a naturalisare a Evreiloru dupa categorii ar presupune unu dreptu alu Evreiloru de a pretinde naturalisatiunea, inse Romani'a n'o poté privi cá dreptu, ci numai cá unu favoru concesu Evreiloru. Afara de aceea categorisarea Evreiloru ar' produce mari incurcaturi. — Comitele Andrásy a fostu fórté rezervatu. Elu dechiará, cá fiindu Françia acelu statu, care in

cestiunea Evreilor a luat la congressu inițiativă trebuie se veda mai antaiu ce atitudine va lua Franța față de propozițiunile guvernului romanu și cum le va judeca. Austro-Ungaria se va alatură lângă pașii cei va face Franța în cestiunea acestă. Totuodată rogă comitele Andrassy pe d. Boerescu, că, după ce va fi colindatu pe la toate puterile, cari au subscrisu tractatul dela Berlin și venindu pe la Viena se abata pe la elu. — Dela Viena se duce d. Boerescu la Berlin, și în 20 Augustu va fi în Parisu, unde va da față cu d. Waddington, de acolo se va duce și pe la curtea Angliei unde va ave ocaziune a audi față în față parerea ministrilor englesi despre modalitatea, cumu credu densii, că trebuie se rezolveze Romanii cestiunea Evreilor.

Relativu la misiunea d-lui Boerescu opiniunile diuarelor sunt diferite. Acele cari stau în serviciulu „Alianței israelite“ se întielege, că nu voiescu se cređa într'o buna reesire a acelei misiuni. Asia scrie „Pester Lloyd“ de Luni: „Ne îndoiu foarte, că calatori'a d-lui Boerescu va ave rezultatu doritu. Comitele Andrassy, se dice, că s'a portatu foarte amicabilu față de ministrulu romanu și că ia datu asigurarea, că Austro-Ungari'a va consenti la o modificare (?) a articolulu respectivu din tractatul dela Berlinu, deca celelalte puteri semnatarie se voru învoi la acestă, înse mai că ni se pare, (sic!), că acestă asigurare i s'a datu dlui Boerescu mai multu în prevederea, că celelalte puteri nu voru fi întielese cu-o revisiune a determinatiunilor tractatulu.“ — Altfeliu vorbescu foile independente, ele dau espressione speranței, că d-lui Boerescu i va succede misiunea. Intre alții a avutu și corespondentulu vienesu alu diuarului din Londr'a „Daily Telegraph“ o convorbire cu d. Boerescu. Elu relatéza despre acestă următoarele:

„După toate câte mi-a spus ministrulu romanu, credu, că pôte fi numai pușina dubietate despre aceea, că visit'a ce-o face capitaleloru va duce la o întielegere asupra cestiunei israelite. D. Boerescu n'are se astérna puteriloru o propunere séu unu programu formalu. Elu vine simplamente spre a le esplică situatiunea guvernului romanu și a Camerelor față de poporu în cestiunea Evreilor și spre a află, ce este de facutu, că se se aduca situatiunea acestă în consonanță cu pretenșiunile Europei. Ceea ce me face se credu, că se va realisă unu compromissu, este împregiurarea, că pr' candu de-o parte Romanii paru a fi aplecati a concede că se se naturalizeze o classa mare a Evreilor, puterile de alta parte nu voru mai starui că se se emancipeze puru și simplu toti Evreii. D. Boerescu va spune cabineteloru esterne că nici densulu nici colegii sei nu sunt preparati, a luă asuprasi responsabilitatea pentru vreo soluțiune radicala, contra careia sunt marii proprietari, a carora mosii sunt în partea cea mai mare amanetate (zalogite) la Evrei. În puterea legiloru esistente Evreii nu potu deveni proprietari de pamentu romanescu, și ar' fi negresitu unu lucru seriosu, a transmite deodată proprietatea dela marii proprietari la creditorii lor. Numai cu încetulu și cu considerarea receruta a intereseloru tuturor partidelor trebuie se se faca emancipatiunea Evreilor.“ — Aceste espuneri coincid cu presupunerile noastre relativu la misiunea dlui Boerescu. Ce se atinge de „clas'a cea mare“ de Evrei pe cari Romanii ar' voi se-i naturalizeze, apoi sub acestă classa credemu că este de a se întielege acea lista de Evrei meritati, pe care se cerea se-o voteze Camerele odata pentru totdeauna. —

Franța are bani și face în continuu bani. Acestă este negresitu cea mai buna politica ce-o pôte portă o Republica, care are de scopu a se consolidă. Impositele indirecte din Franța au produsu în lun'a lui Iuliu unu escedentu de 20 milioane franci. În cele d'antaiu 7 luni ale anulului curentu au intratu cu 80 de milioane mai multu decâtu eră preliminaru în budgetu. — Recunoscinti'a către acel'a care dela 1870 a contribuitu mai multu pentru regenerarea financelor Francei, marele Thiers, s'a manifestatu dilele trecute cu ocaziunea desvelirei statuei redicate în onórea lui la Nancy. Vomu reveni inca la acestă serbare, a careia însemnatate a aratat'o cu cuvinte atăt de elocente renumitulu Jules Simon.

Not'a circulara a d-lui Boerescu.

Bucurési, 13/25 Iuliu 1879.

În urm'a demisiunii cabinetului precedentu, A. S. Regala a voitu se incredinteze administratiunea țerei unui ministeru de fusiune, a carui numire am avutu onórea a

v'o aduce la cunoscintiă în depesi'a mea precedentă. Este de datori'a mea a ve arată în câteva cuvinte politic'a s'a și scopulu ce 'si a propusu. Acestă politica, precumu și acestu scopu, se gasescu desemnate în program'a, pe care noulu ministeru dela 11/23 Iuliu a citit'o înainte Camerelor și care sunt cuprinse în urmatorulu pasagiu:

„Guvernulu nostru crede a corespunde atātu pretentiuniloru diplomatiei europene, câtu și dreptelor ingrijiri ale țerei, deca prin recunoscerea principiului egalității religiose și alu libertatii cultelor, într' ceea-ce privesce revisuirea art. 7 — și în raportu cu interesele nostre interne — va admite și va sustiené o soluțiune, care este basata atātu pe principiulu naturalisării individuale, care esclude ori-ce categoria, câtu și pe ingradirile speciale contr'a cumparării de proprietati rurale.“

Asia déru guvernulu actualu isi pune înainte se realizeze revisuirea articolulu 7 în conformitate cu articolulu 44 din tractatul dela Berlinu. Acestă este pentru momentu scopulu principalu și aprópe exclusivu, ce 'si propune se urmáreșca.

Program'a s'a este foarte hotarita și fara echivocitati. Revisuirea articolulu 7 atinge doue clase deosebite de relatiuni: relatiuni de natura internationala, cari resulta din tractatul dela Berlinu și cuprindu principiile generale ale civilizatiunii moderne, și relatiuni de natura curatu interióra cari resulta numai din interesele nationale și economice ale natiunii romane.

Într' ceea-ce privesce primele relatiuni, apoi guvernulu, în program'a s'a a repetatu numai obligatiunea luata de natiune în modu espresu și solemn, de a indepliní tractatulu dela Berlinu; într' ceea-ce 'lu privesce pe densulu, elu nu pôte de câtu se se oblige se esecute acestă vointia fara subterfugii, sinceru și cu lealitate. De aceea ne amu grabitu a declará cabinetelor, prin program'a nostra, că vomu introduce în dreptulu nostru publicu principiulu cuprinsu în articolulu 44 din tractatul din Berlinu, ceea-ce vré se dica, că ilu vomu introduce în Constitutiunea nostra la revisuirea articolulu 7 sub form'a hotarita de noi insi-ne, adica că deosebirea de religii se nu mai formeze o pedica contr'a dobândirii și bucurării de drepturile politice și cetatienescl.

Prin intercalarea acestui principiu alu dreptului publicu generalu în Constitutiunea nostra, va resultá: a) că ori-ce romanu, apartiena elu ori-carei credințe și ori-carei confessiuni religiose, va ave aceleasi drepturi și va fi supusu acelorasi obligatiuni: asiadéru nu va mai fi nici o escludere, nici o incapacitate prescisa prin lege, care se fla séu contr'a veri unui cetatianu romanu séu contr'a veri unui simplu supusu romanu din caus'a religiose sale; b) că toti strainii fara deosebire de nationalitate și fara deosebire de religiose voru fi tractati în Romani'a pe piciorulu celei mai complete egalitati, bine întielesu cu rezerv'a avantajelor ce unor'a din strainii li se acorda prin tractate deosebite.

Toate aceste consecințe ale unui principiu introdusu în Constitutiune, voru fi aplicate tocmai mai tardiu prin nisece legi organice și voru atrage după ele inevitabil'a modificare a legiloru organice esistende, cari aru cuprinde niscare-va dispositiuni în contradicere cu acestu principiu.

Într' ceea-ce privesce libertatea și exercitarea esterióra a tuturor cultelor fara deosebire, apoi ea esista deja în Constitutiunea nostre (Articolulu 6); nici o lege esistanda nu contine veri o dispositiune, care se fia în contra.

Vedeti déru, Domnule reprezentantu, că guvernulu crede, prin declaratiunea s'a în față Camerelor, a fi pus în afara unu capetu la ori-ce îndoiela în acestă privintia. De altminte, nimeni în Romani'a nu combate introducerea eitatalui principiu în dreptulu nostru publicu.

Acumu trebuie se ve mai vorbescu numai despre relatiunile curatu interióre, cari atingu interesele nostre nationale și economice. Amu disu în program'a nostra, că noi, în acestă privintia, cugetamu a cercetá revisuirea articolulu 7 în astfeliu de modu, în câtu vomu pune de basa principiulu naturalisării individuale, care esclude ori-ce categoria, și ingradirile speciale relativu la cumpararea de proprietati rurale. Pôte óre în acestă soluțiune, în acestu chipu d'a revisui art. 7 se esiste ceva anormalu séu în contradicere cu principiulu dreptului internationalu de Statu prescisu prin articolulu 44 alu tractatulu? Nici de cumu.

Naturalisarea este o dispositiune a dreptului interioru privatu, care privesce numai viitorulu; ea este aplicata asupra tuturoru acelor'a, cari nu sunt cetatiani romani fara deosebire de credința religioasă. De aceea strainii: crestini, jidovi, musulmani, potu indata și contr'a celor stipulate în articolulu 7 și în legile nostre mai dinainte se dobândesca naturalisarea. Acestu nou principiu va fi înscrisu în Constitutiunea nostra și prin urmare elu va fi într'unu complectu acordu cu celelalte principii admise, cumu că deosebirea de credința se nu mai creeze o incapacitate pentru dobândirea și bucurarea de drepturi.

A mai remasu numai, că acestu principiu, înscrisu în Constitutiunea nostra numai că o însciintiere, se fia aplicatu și regulatu în viitoru printr'o lege speciala asupr'a naturalisatiunii.

Déru, se va dice, de ce se adauga cuvintulu de „individualu“, pe langa cuvintulu de naturalizare? Respu este foarte simplu: fiindu că naturalizarea nu este nici colectivă, și deca aru fi vorba de o anecsiune, apoi și în acestu casu supusii anecsiati nu se potu asimila cetatiani Statului cuceritoru de câtu numai în puterea altu principiu. Pentru ce, aru poté se se mai obține inca, s'a adaugatu fras'a „fara veri o categoria?“ Fara că amu poté responde noi, aceste categorii au fostu cu nefolositoare în acestu casu. De ce se se admita, de ce legea nu poruncesce de câtu pentru viitoru și de ce ori-ce naturalizare nu pôte fi de câtu individuala și de cumu colectivă, că o naturalizare se se póta efectua categorii de ómeni, candu aceste categorii aru fi numai natura colectivă.

„Atunci înse s'ar' poté responde, că toti jidovi Romani'a ar' fi și ar' remané strainii. Acestă obiectiune este de câtu în parte fundata. Nu toti jidovii din Romani'a sunt supusi strainii, înse cea mai mare parte sunt nici unu timpu alu istoriei nostre jidovulu n'a fostu de anu romanu. Actual'a grije a Europei probéza acestă, cestiunea de Paris din anulu 1858 în articolulu 46 béza acestă; toate legile, moravurile și obiceiurile, toate tele vechi și noi probédia acestă. Jidovii, cari n'au fostu Romani'a supusi strainii, au fostu puru și simplu supusi romani cari au exercitatu cu óre-cari restrictiuni drepturile cetatienescl, déru, cari nu s'au bucuratu niciodata de drepturile politice. Prin acestă se esplică și faptul, că și deca jidovii au fostu obligati la contributiuni și la serviciulu militaru n'au fostu înse nici de cumu cetatieni romani.

„Acestă a fostu ia noi, în privintia jidoviloru, și lucrurilor, pe care semnatarii tractatulu dela Berlinu doritu se-o modifice. Si noi dorimu acestă totu atātu sinceru și de onorabilu, și cu noi tota natiunea. De ce chipu? Acestă este marea cestiune a dilei în Romani'a care atitia spiritele, turbura consciintele și care, devenit din di în di mai rea ne amenintia pe noi cu consecințe spinóse, care potu se aiba atātu pentru noi câtu și pentru jidovi poté consecinți incurabile. Ce este de facutu acumu?”

„Am spus'o deja, o asemenea stare a esistatu, o trebuie se vina în loculu ei. În acestă nouă situatiune trebuie se aveni în vedere principiulu cuprinsu în articolulu 44 din tractatul dela Berlinu, atātu cu efectele sale pr'a viitorulu, câtu și cu puterea s'a retroactiva asupra trecutulu. Chiaru acestu principiu cuprinsu în acestu articolulu 44 este și va fi recunoscutu de natiunea romana, și cumu o declaramu formalu, și nu va fi vorba pr' unu decátu de esecutarea lui, care, după cumu voru poté vedé în tractatulu de bine și puterile, nu pôte se se efectueze de câtu în marginile posibilulu. Pentru viitoru, efectulu acestui principiu recunoscutu va fi absolutu. Ori-ce strainu, și unu jidovu séu ne-jidovu va fi admisu la naturalizare conform stipulatiuniloru dreptului civilu și fara deosebire de religiose. Nu este înse totu astfeliu și cu puterea retroactiva a acestui principiu asupr'a trecutulu. Jidovii, cari se afla astatu în Romani'a n'au fostu niciodata, după cumu amu mai repetat'o, cetatieni romani. Cumu se pôte óre se'i declarati într'o singura di că astfeliu? Cumu se admitemu, că în Romani'a, și mai alesu Moldov'a, în care au napaditu acumu bincă 300,000 jidovi se fia inundata de mai bine de 150,000 cetatieni noi, necivilisati, fanatici, cari au alimba, alte moravuri, alte simtiente și cari au fostu poviti de indigeni necontenti că strainii, după cumu aru facutu de altmintearea chiaru și acesti jidovi?”

„Prin acestă s'ar' dá o grea lovitură tuturoru intereseloru economice ale țerei, s'ar' periclitá esistentia ei, și neliniscé consciintele și aru intarită pe cei mai fricosi și celu mai mare gradu. De faptu populatiunea aru fi împinsa la desperare, la rescóla și Dumnedieu mai scie la alte rele!”

Guvernulu actualu nu pôte nici odata se ia asupra o asemenea respundere și nici nu credemu, că veri unu guvernulu aru poté s'o faca acestă. De aceea, domnule reprezentantu, v'am spus, că esecutarea articolulu XLIV într' ceea-ce privesce interesele nostre interióre, nu se pôte efectua de câtu numai din punctulu de vedere alu puterii retroactive în limitele posibilulu.

„Dér' care este acestu posibilu? Acestă este o cestiune grea și complicata la care nu se pôte lesne responde. Pe timpulu aceluasi terminu de o luna, pe care'lu vomu întrebuintia în studiarea actualui stari de lucruri, vomu cautá și acestă limita a posibilulu. Vomu vedé deca, și mantinerea principiului, care se baséza pe soluțiunea naturalisării individuale, vomu poté, spre a pune în acestă timpu în aplicare principiulu egalității religiose, se facemu și se votá listele nominale, cari cuprindu numele acelor'a din jidovii din Romani'a, cari s'au asimilatu inca de multu cu indigenii, spre a fi declarati imediatu și fara timpu de pregatire că cetatiani romani.

„Nu trebuie înse, o mai repetu, se mai cugetamu asupra pr'a acestei cestiuni. Ve potu numai asicura, că guvernulu Al. Sale Regale, este decisu a gasi în acelasi timpu unu midilocu spre a dá noiei legi o putere retroactiva asupra articolulu 7, pentru că printr'o imediata aplicare, modu

principiu introdus în articolul 7 se 'si gasésca solemn' a lui confirmare. Într-o ceea ce privește ingradirile ce voim a pune la cumpărarea de bunuri rurale, apoi este lesne de înțeles, că această chestiune nu se isbesce de nici un principiu de ordine esterióră și ea nu va provoca de câtă numai mesuri de conservatiune în acord cu institutiunile noastre politice.

„Din acestea resulta, după cum însi-ve poteti vedé, Domnule reprezentant, trebuința, în care s'a aflat noulu guvern de a prorogá pentru unu scurtu timp sesiunea Camerelor. Nu potemu cutezá a începe o discussiune atât de importantă, o solutiune a unei chestiuni atât de serioasă în afara și atât de periculoasă în intru, fara de a cunoște exactu terenul și a ne pregáti.

„Bine voiti a dá guvernului, pe lângă care sunteți acreditat, în acestu sensu lamuiri asupr'a politicei noastre și a scopului nostru și a lasá o copia de pe această depesă deca vi se va cere.

„Primiti s. c. l.

„B. Boerescu.”

Sedintiele Academiei Romane.

(Urmare si fine.)

„Cestiunea No. 1 trecu prin o lunga desbatere în sedintiele din 30 și 31 Maiu st. v., după care sectiunea istorica alegându de referent pe D. colegu V. Babesiu, cu insarcinare cá, cercetandu tota colectiunea și estrasele documentelor tramise de D. Densusianu de la Bud'a-Pest'a, se si dé opiniunea asupra valórei lor istorice cum si deca, si pna la ce mesuri si-a ajunsu scopulu principalu, pentru care 'i s'a incredintiatu acea misiune si spesele cerute.

„Raportulu D-lui Babesiu este cunoscutu Academiei si decisiunea luata asupra lui se cuprinde intr'unu altu procesu verbalu.

„No. 2. Din manuscriptele cantemiriane, pe lângă cele publicate în anii precedenti, s'a mai tiparitu estimpu istoria ieroglifica în 31 de côle si Collectania orientala în 2; éra Vita C. Catemyri este sub presa. Urméza corespondintiele, glosarulu, biografia si pre-aci'a; tóte acestea sub ingrijirea D-lui colegu Al. Odobescu. Asia, aci lipsesce numai, ca la întocmirea budgetului se se ia în consideratiune spesele necesare pentru tiparirea restului de circa 13 côle în proportiunea în care se votasera acelea în sedintia din 27 Septembrie 1878, din fondulu economielor cu 6,500 lei noui.

No. 3. Sectiunea istorica în sedintiele din 18 și 21 Iunie primi cu adeverata satisfactiune patriotica scriile autentice venite despre monumentele antice care se afla în Dobrogea si votéza recunoscinti'a D-lor Opran si Ghica; inse nu este de opiniune cá se institue veri-unu museu în Dobrogea, ci doresce si recomanda cá ori-câte monumente s'ar afla în acea provincie care se merite conservare, se fia transportate la museulu nationalu din capital'a tierii si asiediate aci. Acésta opiniune fu sustienuta cu argumente tari si adoptata în unanimitate, cu adaosu cá din partea Academiei se se face, prin Delegatiunea s'a, pasii necesari pe lângă înaltulu guvern alu tierii, spre scopulu acesta.

„Deca Sectiunea istorica, în această sesiune extraordinara, nu a fostu în stare se desvolte activitate celu puçinu egala cu aceea din anulu trecut, caus'a principala se póte adá intru impregiurarea, cá membrii sei cá si cei alti D-ni colegi, convocati în sesiune extraordinara mai cu trei luni înainte de 15 (27) August, care fusese pna acum diu'a convocarei, în sesiunea anuala, impartiti în diverse comisiuni emise în urmarea noiei organizatiuni a acestui Corpu Academicu, au fostu distrasi de la studiile ce cadu în sfer'a de activitate a Sectiunei lor, éra cátra finitul acestei sesiuni, afaceri de alta natura au silitu pe majoritatea lor a se departá, fara cá Sectiunea se apuce macaru a se reconstitui în esemplulu noilor Statute si alu regulamentului adoptatu de curéndu, din care cauza Sectiunea remane cu birourulu seu mai d'inainte, pna la sesiunea viitóre din anulu 1880.”

D. Chitiu, în numele comisiunei speciale, a presinta raportulu asupra donatiunei propusa de „Associatiunea Craiovéna”:

„Comisiunea insarcinata de D-vóstra cu examinarea cestiunei donatiunei oferita Academiei Romane de Asociatiunea Craiovéna pentru desvoltarea inventamentului publicu, luandu în consideratiune scopulu ce 'si-a propusu aceea asociatiune, precum si modulul si conditiunile în cari si-a formulatu propunerea, a pronunçiatu în unanimitate urmátórea opiniune, pe care amu onóre a o supune aprobari D-vóstre, în calitate de raportor: 1. A se acceptá donatiunea prin formule prescise de lege. 2. A se publicá celu antaiu premiu trienalu pentru anulu 1883. 3. A se aduce multumirile Academiei cátra Asociatiunea donátóre. 4. Premiulu va purtá denumirea de Premiulu Asociatiunei Craiovéne pentru desvoltarea inventamentului publicu.” Conclusiunile acestni raportu punendu-se la votu, sunt admise în unanimitate. Se citește statulu de presentia alu membrilor la sedintiele Academiei, si se aproba.

Sectiunea literara, prin secretarul ei, înainteza urmatorulu raportu asupra premiului Heliade-Radulescu:

„Astadi 5 Iulie, intrunindu-se sectiunea literara sub presiedinti'a D-lui Vasile Alexandri, si examinandu alaturata propunere subscrisa de D-nii Odobescu si Hajdeu, relativa la premiulu Heliade Radulescu pentru anulu 1882, a admisu, cu singurulu adaosu cá disertatiunea în cestiune se coprinda si o schitia biografica a lui Heliade: „Premiulu Heliade Radulescu de 5000 lei se va acordá în anulu 1882 celei mai bune disertatiuni în care se va studiá activitatea literara si pedagogica a lui Ion Heliade Radulescu, în raportu cu epoc'a anterioara (finele secolului XVIII cu Ienachitia Vacarescu si eruditii din Blasiu) si cu cea posterioara pna la 1848.”

Celelalte conditiuni ale acestui concursu voru fi cele stabilite pentru premiulu Nasturelu Harescu (B) în Februarie la 1879 si specificate la cifrele 1, 2, 4, 5 si 6 ale anunciului acelui concursu. Conditieunea de la cifra 3 aflandu-se modificata prin art. . . . din regulamentu.

Conclusiunile se primescu.

Sectiunea literara, impreuna cu cea istorica, raporteza si despre propunerea facuta de D. I. I. Heliade Radulescu de a ise inlesni tiparirea operilor parintelui seu; raportulu lor se exprima astfel:

„Sectiunea literara unita cu cea istorica, avédu în vedere propunerea D-lui Heliade Radulescu fiulu, ce li s'a recomandat, considerandu cá dupe statute Academi'a nu are misiunea de a editoná carti si opere contimporane cunoscute publicului; Considerandu cá nici premii nu póte dá decátu în conditiunile prescise de donatari si de statute; „Pentru aceste cuvinte, suntemu de parere a se respinge.” Acésta conclusiune se confirma de Adunare: Presiedintele arata cá din tóte materiile inscise în program'a lucrarilor sesiunei, numai raportulu comisiunei insarcinata cu reformarea ortografiei pentru aublicatiunile Academiei nu s'a presintatu inca. D. Baritiu, presiedinte alu acelei comisiuni, refere verbalu cá comisiunea n'a ajuneu pna acum la nici unu resultatu definitivu, escandu-se intr'insa opiniuni fórt diverginti, si de altmintrelea neputédu tiené o seria continua de sedintie, din caus'a multelor ocupatiuni publice si private ale membrilor ce o eompuneau. D. presiedinte exprima dorinti'a ca în sedintiele ordinare, comisiunea care este compusa în majoritate din membrii resiedinti în capitala, se urmeze a se ocupá cu această materia, spre a se pune în mesura d'a presentá o lucrare deplina la viitórea sesiune generala. D. Sion adaoga cá totu aceea comisiune, impreuna cu intrég'a societate, ar' putea fi insarcinata de a face în decursulu anului óre-care lucrari în sensulu revisuirii dictionarului si a veni în viitórea sesiune generala cu propuneri mai precisate asupra modulului cumu s'ar poté face mai repede aceea revisiune asia multu dorita.

Ne mai fiindu la ordinea dilei nici o lucrare presiedintele invita pe secretariulu generalu a dá lectura raportului seu asupra lucrarilor din acésta sesiune. (A se vedé „Gaz. Trans.” Nr. 58 si 59.) După lectur'a acestui raportu presiedintele, luandu cuventulu, multumescé membrilor Academiei pentru tóte inlesnirile ce 'i-au facutu, spre a poté conduce la bunu resultatu lucrarile multiple si importante ale acestei sesiuni extraordinare, si totu-o-data 'si exprima în fati'a adunarei, gratitudinea s'a personala cátra D. G. Sion, pentru concursulu activu si zelosu, ce D-lui 'i-a datu în totu timpulu cátu a purtatu inpoaratórea sarcina de secretariulu generalu alu societatiei Academice.

Presiedintele declara sesiunea extraordinara a anului 1879 inchisa. „Sedintiele ordinare” ale Academiei voru începe de Vineri 6 Iuliu, éra sesiunea generala a anului 1880, se va deschide în diu'a de Marti, 18 Martiu.

Diverse.

(Archiducele Albrecht si principele Carolu I în Brasiovu.) Înaltimea s'a imperiala archiducele Albrecht a sositu Luni dim. la órele 11 în Brasiovu cu-o suita numeróse si a descalecatu la „Pomulu verde”. Elu fu salutat de autoritatile militare si civile din locu. Fiindu ostenitu n'a primitu a se face ovatiuni. În diu'a urmatóre a inspectatu stabilimentele militare din locu si la 1 óra a plecatu la gara spre a primi pe principele Romaniei, care a venit se'lu salute si se'ln couduca pna la Sinaia. La órele 1¹/₂ a sositu trenulu separatu princiaru. Principele Carolu s'a datu josu din vagonu salutat de strigari de „se traiésca” a publicului dela gara si a mersu inaintea archiducelui, care l'a imbraçiosiatu cu caldura si la serutat. Principele érá acompaniatu de doi adiutanti si de doi atasii dela ambasada austriaca. Înalti óspeti au plecatu apoi, cu trasur'a, principele Carolu la drépt'a, la „Pomulu verde”, unde archiducele a datu unu prandiu în onórea principelui, după care au plecatu earasi amendou la gara si de aci la Sinaia. Astadi la 10¹/₂ óre archiducele s'a reintorsu dela Sinaia si a plecatu indata cu coman-

dantuiu tierii gen. Bauer la manevrele dela Ter-gulu-Muresiului.

(O scóla normala în caletoria.) Luni sér'a a sositu în Brasiovu, venindu dela Sacele directorulu scólei normale (preparandia) din Berladu (Moldov'a) d. Ioanu Popescu, care a întreprinsu cu scolarii sei, 80 la numeru, o caletoria în partile sudvestice ale Transilvaniei spre a studiá relatiunile economice s. a. de aci. D. Popescu cu scolarii sei, viitori invetiatori satesci în Romani'a, a aflatu primirea cea mai cordiala. Toti au fostu incuartirati prin casele romane din orasiu si din suburbiulu Scheiu. Marti diminétia după unu scurtu repausu trup'a a plecatu earasi spre a visitá Zernescii si alte sate d'impregiuru, de unde se va întórce Vineri. Audimu, cá d. Popescu are de cugetu a estinde calatori'a s'a de astadata pna la Sibiu. Salutamu cu bucuria în mediuloculu nostru p'acesti bravi tineri, cari se dedica nobilei missiuni a instruirii poporului tieranu din Romani'a, felicitamu în deosebi pe bravulu si zelosulu lor directoru, care a avutu norocit'a idea de a face, cá invetiaceii sei se întrebuinteze vacantiele intr'unu modu atât de frumosu, bunu si folositoriu!

(Arderea orasiului Seraievo.) În 19 Augustu 1879 ocupara trupele austriace Seraievo după o lupta crancena prin stradele orasiului, dér' cu aceea ocaziune se casiuana orasiulu puçina stricatiune. După unu anu de dile dela ocuparea Saraievului de trupele austriace acestu orasiu avu nenorocirea a se preface mare parte în cenusie si mii de locuitori remasere fara asilu intr'o miseria cumplita. În tóta Turci'a casele sunt reu zidite, si alaturea cu palate de marmura se afla case de lemn. Nici Seraievo nu face exceptiune dela acésta regula generala. Stradele în Saraievo sunt, cá în tóte orasiile orientale, strimte, strimbe, cu cotituri. Intrarile strimte, curtile mici, scarile auguste, lemne, paie sunt tóte agramadite astfelu, încátu nu póte omulu iute alergá la unu punctu amenintiatu de periculu, cu instrumentele necesare de stinsu foculu. Adeveratulu orientalistu nu sare se stinga si se innece, foculu, ci deca vine nenorocirea asupr'a lui o suferé, cá ori care alta nenorocire ce i-o tramite Dumnedieu, cu o patiintia fatalistica. Preste totu au arsu pna la 9 Aug. dim. cá la o miia de case, biseric'a catolica, multe mosiee, bazarulu mai multe magazine comerciale si erariale. Dóuedieci de mii de ómeni au remasu fara acopereméntu. Negutatorii din Saraievo sunt ruinati. În 9 Augustu nu se sciea inca cáti ómeni s'au prapaditu. Comerciantii europeni suferu mai multa dauna. Suburbiulu catolicu Latinluc a arsu de totu si magazinele cu marfuri tóte s'au prefacutu în cenusie. Intrég'a garnisóna a fostu pusa în miscare spre a impedeçá reslatirea focului. Doui venatori au arsu ear' vreo 9—10 soldati au fostu transportati raniti în spitalu. În 9 séra foculu a isbucnit earasi din nou cu mare vehementia. Intre comerciantii se vorbesce, cá dauna comerciantiloru din Seraievo s'ar' urcá la sum'a oribila de 100 milióné. Foculu se dice, cá s'a escatu la unu comerciantu, care vindea spirtu si n'a sciutu se amble cu elu. Imperatulu Austriei a donatu pentru alinarea dorerilor celor nenorociti 10,000 florini. Poporatiunea suburbiului arsu petrece acuma totu numai pe strade si prin gradini

(Studentii naseudeni) dela scólele înalte voru arangiá în Nasudu în 18 Augustu 1879 st. n. în localitatile gimnasiului unu balu academicu a caruia venitu curatu este destinat pentru ajutorarea studentiloru academici romani lipsiti de mediulóce.

(Promotiune.) Dlu Octavianu Blasianu, zelosulu presiedinte alu Societatii „Romani'a juna” a fostu promovatu la gradulu de doctoru în medicina la universitatea din Vieu'a. Ilu felicitamu din tóta anim'a!

(Tinerimea studiósă din Vardi'a) va arangiá în 18 Augustu st. n. unu concertu impreunatu cu dantiu în favorulu Reuniunei de lectura din locu după program'u urmátóre: 1. „Cuventu de deschidere” de A. Mihailoviciu an. III. 2. „Canteculu gintei latine” poesia de Alesandri cantatu solo de dsióra Mari'a Alesandrescu. 3. „Copil'a romana” poesia de I. Vulcanu declamata de dsióra Silvia Mihailoviciu. 4. „Limb'a romana” poesia de Sionu cantata de corulu vocalu. 5. „Blastemulu lui Alesandru” poesia de I. dela Buceci declam. de I. Stajia stud. de cl. VIII gim. 6. „Bani si éra bani” poesia de Iul. Grozescu declam. de Victoru Alesandrescu ascultatoriu de acad. comerc. an. III-le. 7. „Unele

trasuri mai momentose din vietia Romanilor antici in reportu cu cea moderna“ operatu compusu si cetitu de N. Irma stud. de cl. VI gim. 8. „Adio la Carpati“ de corulu vocalu. 9. „Mod'a de acumu“ poesie de I. Vulcanu declamata de Rom. Iorgoviciu stud. de a II cl. gim. 10. „Olteni'a“ de corulu vocalu. Apoi va urma dantiu si in pauza se va esecuta joculu „Calusierulu“ si „batut'a“ de 12 pers. in costumu nationalu.

(S e r b a r e a u n u i P a t r o n u.) Citimu in „Monitorulu Rom.“: „Vineri, 20 Iuliu, in diu'a de St. Ilie, A. S. R. Domnitorulu, insotitu de adjutantulu de servitiu, a mersu la casaru St. George, unde se celebra diu'a patronului regimentelor de artilerie Nr. 1 si 2. Pe pieti'a inaintea casarmei St. George, ambele regimente erau asiediate in careu imprejurulu unui frumosu cortu, bogatu impodobitu si sub care se inaltia si santulu altaru si icon'a St. Ilie, patronulu regimentelor. Alteti'a S'a Regala, dupa ce a asistatu la Te-Deum, a trecut pe dinaintea frontului si, in urma, a bine-voitu a lua parte la dejunulu care i se oferi de corpulu ofici-rescu alu artileriei. In midiloculu manegiului era mesa la care a luat locu A. S. R. Domnitorulu cu corpulu oficiarescu; eru imprejurulu mesei Altetiei Sale Regale era asiediatu o mesa pentru trupa. La finitul dejunului, A. S. R. Domnulu a bine-voitu a rosti urmatoarele cuvinte: „Imi voiu aminti totu-d'a-una cu placere de acesta frumoasa di, pe care amu serbatu-o acum doui ani impreuna in taber'a de la Calafatu, unde artileri'a romana a pusu temelia renumelui seu, care a fostu incununatu in urma la Plevna, Rahova si Smardan. Inchinu acestu paharu in onorea artileriei romane, care este si speru ca va remane pururea mandria armatei.“

„Acesta cuvinte ale Altetiei Sale Regale au fostu acoperite cu cele mai viui si caldure urari. D. colonelu Leca, ministru de resbelu, in numele oficiarilor de artileria, adresandu-se catre Alteti'a S'a Regala, s'a esprimitu astu-feliu: „Maria T'a! Artileria, represintata prin regimentulu I si II, astadi in garnison'a Bucuresci, cu ocasi'a patronului seu, tiene a areta prin vocea mea, Altetiei Vostre Regale, simtiulu de credintia si devotamentu ce o anima pentru totu ce Maria T'a Regala a facutu pentru acesta arma, de candu conduceti destinele acestei tieri. Maria T'a! La suirea Mariei Tale Regale pe tronulu Romaniei ai gasitu o artileria insuficienta si reu formata; astadi, armata are o artilerie instruita, numeroasa si cu unu materialu perfectionatu, care si-a facutu probele in resbelulu independintiei sub ochii Mariei Tele; artileri'a intriga scie ca personalu Mariei Tele Regale datoresce acestu progresu si, petrunsa de recunoscintia pentru acesta bine-facere, prin mine inchina in sanatatea Mariei Tale: Se traiesci Maria T'a Regala!“ Dupa acesta. d. colonelu Angelescu, ad interim comandantulu diviziei II-a teritoriala, a redicatu unu toastu, apoi D. colonelu Pastia, comandantulu regimentului n 2. La finele banchetului, s'a ivitu unu incidentu atatu de neasteptatu, catu si de miscatoru. Unu vechiu sergentu-maioru, Nicolae Ion, care servece de 20 ani in artileria, sculandu-se spontaneu, a rostitu cu glasu tare urmatoarea urare, pornita din anima: „Copii, se bemu acestu paharu in sanatatea Altetiei Sale Regale bun'a nostra Dómna si A. S. R. Domnitorulu si bravulu nostru capitaniu!“ Aceste cuvinte, prin simplicitatea si severitatea lor, au produsu cea mai viua impressiune asupra asistentiei.

„Pre Inaltiatulu nostru Domnu a binevoitu a se informa care suntu recompensele ce a primitu acestu veteranu alu regimentului ca respalata a independintei seu servitiu si buna purtare, in timpu de pace si pe campulu de resbelu, si, aflandu ca urmaza a primi Stéua Romaniei, pentru care a fostu propusu in timpulu campaniei, Alteti'a S'a Regala, detasiandu de pe peptulu Seu crucea de cavaleru alu ordinului, a bine-voitu a decora insusi cu man'a S'a pe vechiulu sergentu-maioru.“

(H y m e n.) Ni se scrie dela Clusiu: D. Dr. Emilu Filipanu, asistente de anatomia patologica la universitatea din Clusiu, in 10 Augustu a. c. si-va serba cununi'a cu dsior'a Victorii'a Galu, fiic'a dlui Daniele Galu, proprietariu si not. com. in Secnieu, comitatulu Clusiuului.

(U n u c a m a t a r i u d i n V i e n ' a) a imprumutatu câteva sute de florini plugariului Köpf din Gottwies, care suma in scurtu timpu a crescutu la mii de florini. Creditorulu, bunu de anima cumu era, a datu in judecata pe debitorulu seu si

nu multu dupa acesta a facutu se-i se liciteze averea frumusea — se intielege, mai josu de cumu a fostu pretiuita. Locuitorii satului intr'aceea au juratu resbunare in contra camatariului. Acest'a a voitu se duca economi'a mosiei castigate; der' nimenea dintre sateni nu a voitu se intre in servitiulu seu. In fine si-a aflatu de undeva unu ingrijitoriu, care dupa câteva dile a si parasitu servitiulu, caci n'a potutu se remana din caus'a tieraniloru esacerbati. Camatariulu a voitu apoi se'o venda, der' n'a aflatu cumperatori. A facutu prin urmare, ca mosi'a se se liciteze din mana libera, der' la licitatiune dintre toti cati erau adunati nu a oferitu pentru ea nimenea nimicu. Atunci camatariulu s'a intorsu catre tierani si a disu: „Dati pentru ea catu veti voi — apoi depuneti banii la primariu.“ Nici unulu din tierani nu a voitu inse se ia mosiia, caci cumu se dice, asupra ei zace blastemulu sermanului jefuitu Köpf, si de aceea pe campurile camatariului n'a voitu nimenea se secere in estu anu, si marea aceea de spice cöpte remane prada paseriloru ceriului.

(R o z s a S á n d o r a l u d o i l e a.) Din Peteri, langa Halas, i se scrie lui „Egyetértés“: „De mai multe dile s'a latitu p'aici scirea, ca unu veru a lui Rozsa Sándor, care porta totodata numele vestitului banditu, si se numesce pretutindea „Rozsa Sándor alu doilea“, ar' fi facutu deja unele „bravuri“ in satele de prin pregiuru. Pandurii comitatului, cari cauta pe banditu deja de mai multe dile, inca n'au potutu se-i de de urma pena acuma.“

(U n u F e b r u a r i u r a r u.) In anulu viitoriu 1880 lun'a lui Februaru va avé cinci dumineci. Acest'a se inrepla intr'o suta de ani numai de trei ori. Casulu se va mai repeti numai in anulu 1924, apoi la 1948 si la 1876. Asiadéra Februaru 1880 va fi pentru forte multi ultimulu cu 5 dumineci si se va poté urá la ómeni in versta, ca se traiesca pena va mai veni unu asemenea Februaru.

(S ó r e t ó t a n ó p t e a.) Apröpe de cetatea Tornea in guvernamentulu Ueaborg in Finlanda se afla unu delu, ce se chiama Cavasa unde se aduna in totu anulu in diu'a de sandiene (st. n.) mii de ómeni, spre a privi si admira soarele, care n'apune tota noptea. In anulu acest'a cercetara delulu, dupa cumu spune diuariulu „Novoie Vremia“, 3000 de persone, mai cu sema Finlandesi, Anglesi, Danesi, Svedi, Germani, Francesi. Si in estu anu a lucitu soarele tota noptea forte intensivu. Pentru comoditatea publicului se zidesce pe spesele provinciei Finland'a o restauratiune mare pe delulu Cavasa.

(N i h i l i s t i c o n d a m n a t i l a m ó r t e.) Din Chievu 2 Augustu st. n. vine scirea, ca tribunalulu militariu de acolo a publicatu in 19, 22 si 26 Iuliu, ca pentru participare la societati ilegale pentru incercarea de a jefui cassele publice, pentru atentate asupra organeloru politienesce si pentru omoru cinci individi fura condamnati la morte si diece la munca silnica. Guvernatorulu generalu Loris-Melicov modifca la doi condamnati la morte pedeps'a in munca silnica; unu acusatulu fu agratiatu. Esecutiunea contra celoru trei definitivu condamnati la morte s'a indeplinitu in 30 Iuliu st. n. fiindu spendiurati.

(C e r e a l e l e i n R o m a n i ' a.) Cetimu in „Curier. financiaru“: Scirile ce continuu primimu din judetie cu privire la agricultura si mai cu sema la recolta porumbului sunt din ce in ce mai ingrijitoare. O seceta ardiatore de o luna si jumetate a uscatu deja cea mai mare parte din recoltele de tomna si pune seriose pedeci ogoritului. Porumbulu in cea mai mare parte este cu deseversire perdutu, ori cate ploi aru mai cadea de acumu inainte; elu a remasu meruntu, n'a potutu lega nicidecumu si sermanii agricultori, pe cari i au costatu siröie de sudore au inceputu deja se'lu taie spre a'lu dá ca nutretiu vitelor. De fasole amu aretatu asemenea pugine sperantia inca diu septamanile trecute; ea este parlita si va dá rezultate forte slabe; meiulu dá o recolta forte puginu conforma cu asteptarile tuturor. Der' cumu amu disu si alta data, nenorocirea principala este distrugerea din caus'a secetei a porumbului, care este avuti'a tieranului, si la care elu se uita adesea ca la singurulu salvatoru din miseria si din manele percepitoriloru statului. Si acesta nenorocire este cu atatu mai mare cu catu scimu, ca recolta graului este slaba in ceea-ce privesce cantitatea. — Pretiulu graului merge din ce in ce spre urcare. Dilele trecute ilu lasasemu la 95—98 lei (chil'a) si

adi ilu gasimu la 100—105 cu tendintia de a se urca continuu. Porumbulu a atinsu si elu pretiu de 55 franci si e lucru siguru, ca va inainta inca multu mai departe. Acest'a se datoresce in cea mai mare parte slabeloru recolte din cele mai multe tieri din Europ'a. In Franca si Angli'a cele mai multe grane sunt perdue din caus'a ploiloru continue ce le-a bantuitu tocmái pe timpulu, candu granele aveau nevoie de uscaciune. Germani'a asemenea sta forte reu in privinti'a graneloru; recolta Pomeraniei este tota compromisa cu deseversire. In Belgi'a si Oland'a asemenea ploile au facutu mari stricaciuni graneloru. Austro-Ungari'a nu se pote felicitá nici ea din caus'a secetii ce a bantuit'o.)

(U n u c a s u m i s t e r i o s u i n B u c u r e s c i.) Alalta eri pe sera s'a presintatu la spitalulu Brancovenescu o femeie cam inaintata in versta cu unu chipu strainu si reutaciosu, de o aparentia marastica, atinsa de o afectiune cronica de peptu agravata in urm'a unei receli.

Bolnav'a a fostu indata instalata in sectiunea femeiloru, serviciulu d-lui dr. Nichit'a.

La esamenulu ce-i facu mediculu, ea se areta forte sfiösa, afectá, ca nu scie bine romanese si nu se lasa a fi pipaita pe pantece, sub cuventu ca suferu doreri mari, la cea mai usiöra atingere.

Prognosticulu medicului, care disese, ca nu are tocmái multu de torsu la firulu vietii, se implini.

Bolnav'a intrá peste nopte intr'o agonie forte agitata, departandu, prin convulsiunea membreloru ei pe toti cati voiau se se apropiá.

„Luis'a Müller“, acest'a era numele suferindei, era morta, dupa câteva ore de chinuri.

In camer'a mortuara, Luis'a Müller, infatisia inse cadavrulu unui barbatu.

Esaminata atunci de apröpe, se vediu, ca acesta nenorocita si transfigurata fiintia pusesu multa ingrijire, ca se nu'si tradeze sexulu; barba era forte bine rasa, perulu inaditu, urechile gaurite, in mai multe locuri, de urmele cerceiloru.

Misterulu acest'a destepta indata curiositatea persónelor de serviciu.

Representantulu fortiei publice fu in graba chiamatu.

Portarulu declará procurorului, ca cunoscea forte bine pe barbatulu ce adusesu acea femeie in spitalu, si depuse, ca acelu domnu, unu uvieru, ne pare, dela tipografi'a statului, porta ochielai albastru in momentul, candu se presintase la spitalu, cu tote, ca acea persóna nu se vediu mica odata armata asia cu sticle.

Procurorulu avu indata grija sa se asigure de persóna generosului, care condusesu pe misteriosa Luis'a Müller la ospiciulu acelu de caritate.

Instructiunea se urmaza acumu. Ce misteru se ascunde, ore aci? Vomú cautá se-lu scimu. „R. L.“

Sciri ultime.

Vien'a 13 Augustu. Maiestatea S'a a primitu demissiunea cabinetului austriacu si a insarcinat pe comitele T a a f f e cu formarea noului cabinetu.

ALBIN'A

Institutu de creditu si de economii in Sibiu acorda imprumuturi cu interese scadiute pe lènga amanetare de chartii de valöre unguresce, austriace si de Romani'a, pe lènga amanetare de auru si argintu cum si de scrisuri fonciare (Pfandbriefe) ale instituteloru ipotecari:

escompteza chartii de valöre si cuponi espirati seu, cari espira celu multu dupa siése luni;

primesce afaceri de incassari, comissiuni pentru cumperare si vendiare de chartii de statu si de alte efecte, cumu si alte comissiuni de banca pe langa coperire.

S i b i u , 21 Iuliu 1879.

3—3		Directiunea.
Cursulu la burs'a de Vien'a		
din 12 Augustu st. n. 1879.		
5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	66 85	Oblig. rurali ungare . . . 86.70
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu) . . .	68.65	„ „ Banat-Timis. 85.—
Losurile din 1860 . . .	125 50	„ „ transilvane. 84.70
Actiunile bancei nation. . .	827.—	„ „ croato-slav. 87.50
„ instit. de creditu . . .	269.70	Argintulu in mafuri . . . —
Londr'a, 3 luni . . .	116.60	Galbini imperatesci . . . 5.48%
		Napoleond'ori . . . 9.25
		Marci 100 imp. germ. . . 57.10

Editoru: Iacobi Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu

Tipografi'a: Ioane Gött si fiu Henricu.